

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2018. május 11.

NÉMET NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

ÁLTALÁNOS ÚTMUTATÓ

1. A dolgozatok javításakor a Javítási-értékelési útmutatótól eltérni nem lehet.
2. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
3. Fél pont és többletpont nem adható.
4. Minden egyértelmű jelölést el kell fogadni (például aláhúzás helyett karikázást).
5. Ha a tanuló javítja a megoldását és a javítás egyértelmű, akkor elfogadható a jó megoldás.
6. A feladatok értékelésére a szürke mező szolgál. Ebben jelölje a helytelen megoldást mindig nullával, a helyeset pedig egyessel!

Példa:

11.	0	← helytelen
12.	1	← helyes

7. Az írásbeli vizsgán összesen 120 pont szereshető. Az egyes vizsgarészek arányát a vizsgaleírás szabályozza, ennek alapján meghatározott az egyes vizsgarészekben a vizsgapontok száma.

Vizsgarész	Vizsgapont
Olvasott szöveg értése	30
Nyelvhelyesség	30
Hallott szöveg értése	30
Íráskészség	30
Összesen:	120

Az egyes vizsgarészekben a kérdések száma nem egyezik meg a vizsgapontok számával, ezért átszámításra van szükség. A vizsgapontok kiszámításához használja a Javítási-értékelési útmutatóban található átszámítási táblázatokat! Az *Íráskészség* vizsgarészben nincs szükség átszámítási táblázatra, de az első feladat pontszámát felezni kell.

Figyelem! Az *Íráskészség* feladatok értékelésében változás történt.

1. feladat:

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **megaladja a 225 szót**, a *Tartalom* szempontra adható pontszámából 1 pontot le kell vonni.

A 0 pontos sávban megjelenik az alábbi mondat:

A létrehozott szöveg nagyon rövid (**60 szó alatt van**).

2. feladat:

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **megaladja a 375 szót**, a *Tartalom* szempontnál az adható pontszámából 1 pontot le kell vonni.

A 0 pontos sávban megjelenik az alábbi mondat:

A létrehozott szöveg nagyon rövid (**100 szó alatt van**).

A füzetek végén található összesítő táblázatba be kell írnia a tanuló összes megszerzett pontszámát, valamint az átszámítási táblázat segítségével meghatározott vizsgapontokat is (átszámított vizsgapont).

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

1.

0.	1.	2.	3.	4.	5.
G	B	F	D	E	C

Kimarad: A

2.

0.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
C	G	F	I	H	D	E	B

Kimarad: A

3.

Megoldásként van, ahol több lehetőséget is megadunk. Ezekon kívül elfogadhatók azok a változatok is, amelyek tartalmilag megegyeznek ezekkel. A megoldásokban előforduló nyelvi vagy helyesírási hibákat figyelmen kívül kell hagyni, amennyiben a válasz érthető.

0. *die Satellitenkarte*

13. in den (sogenannten) Bauernregeln / in Wettersprüchen

14. (als) Orientierungshilfe / Ratgeber

15. seine Klostersgemeinschaft / sein Kloster

16.-17. (was bei einer) Mondfinsternis (geschah) / den Weinbau / (das Auftreten von)

Krankheiten (*Kettő kell, a sorrend mindegy.*)

18. auf astronomische Erkenntnisse / auf die Astronomie / auf alte arabische und griechische Schriften

19. wegen der (hohen) Fehlerquote

4.

Megoldásként van, ahol több lehetőséget is megadunk. Ezekon kívül elfogadhatók azok a változatok is, amelyek tartalmilag megegyeznek ezekkel. A megoldásokban előforduló nyelvi vagy helyesírási hibákat figyelmen kívül kell hagyni, amennyiben a válasz érthető.

0. *Radweg-Belag*

20. (das) Glatteis

21. beheizen

22. geothermische Energie

23. Salz

24. weniger Unfälle/Verletzungen

25. (mehrere) Gemeinden

26. die (niederländische) Bevölkerung / die Niederlande

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 26 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Dolgozatpont	Vizsgapont
26	30
25	29
24	28
23	27
22	25
21	24
20	23
19	22
18	21
17	20
16	18
15	17
14	16

Dolgozatpont	Vizsgapont
13	15
12	14
11	13
10	12
9	10
8	9
7	8
6	7
5	6
4	5
3	3
2	2
1	1
0	0

Források

1. www.planet-beruf.de/Job-inside-Fotograf.14923.0.html
2. www.berliner-zeitung.de/brandenburg
3. www.wasistwas.de/wissenschaft/die_themen/artikel/link//ca50f59eb9/article/100jaehrigerkalender-wetterbericht-von-anno-dazumal.html
4. www.spiegel.de/wissenschaft/technik/niederlaender-wollen-radwege-mit-geothermie-beheizen-a-862937.html

NYELVHELYESSÉG

A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el.

Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Variációk megadásakor nem jár pont, még akkor sem, ha köztük van a jó megoldás.

1.

- 0. C) *erhält*
- 1. A) am
- 2. A) für
- 3. B) ihre
- 4. C) der
- 5. D) verlassen
- 6. C) Wer

2.

- 0. *dass*
- 7. wenn
- 8. wie
- 9. dass
- 10. sondern
- 11. dessen
- 12. wie

3.

- 0. *einen*
- 13. als
- 14. sie
- 15. es
- 16. zu
- 17. bei
- 18. weder
- 19. in
- 20. durch
- 21. hat
- 22. sich
- 23. von

4.

- 0. *großes*
- 24. Erfinder
- 25. gebaut
- 26. längere/lange
- 27. Menschen
- 28. vorstellbar
- 29. fuhr
- 30. heutigen

5.

0.	31.	32.	33.	34.	35.
G	A	B	D	C	E

Kimarad: F

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 35 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Dolgozatpont	Vizsgapont
35	30
34	29
33	28
32	27
31	27
30	26
29	25
28	24
27	23
26	22
25	21
24	21
23	20
22	19
21	18
20	17
19	16
18	15

Dolgozatpont	Vizsgapont
17	15
16	14
15	13
14	12
13	11
12	10
11	9
10	9
9	8
8	7
7	6
6	5
5	4
4	3
3	3
2	2
1	1
0	0

Források

1. www.berlinonline.de/themen/sport-und-fitness/freizeitsport/laufen-walking/news/933941-57888-abwechslungbeimjoggenerh%C3%A4ldiemotivatio.html
2. www.kiraka.de/spielen-und-hoeren/nachrichten/beitrag/b/anspruch-auf-internet/
3. <https://www.derwesten.de/-kindernachrichten-redirect-auf-zeuskids-/schlechte-luft-in-pekking-id7474670.html>
4. www.lilipuz.de/wissen/zeitkreisel/details/artikel/november-1885-das-erste-motorrad-der-welt/
5. www.donaukurier.de/extras/kindernachrichten/art71515,2713398

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

1.

Megoldásként van, ahol több lehetőséget is megadunk. Ezekon kívül elfogadhatók azok a változatok is, amelyek tartalmilag megegyeznek ezekkel. A megoldásokban előforduló nyelvi vagy helyesírási hibákat figyelmen kívül kell hagyni, amennyiben a válasz érthető. A javító tanár a válaszokban előforduló nyelvi hibákat jelölheti, de ez nem kötelező.

0. Minijob im Privathaushalt

1. die Angehörigen (des Privathaushaltes)
- 2.-3. Raumpflege / Kinderbetreuung / Hausaufgabenbetreuung / Gartenpflege / Altenpflege / Pflege pflegebedürftiger Angehöriger (im Privathaushalt) / Haustierbetreuung
(*Kettő kell, a sorrend mindegy.*)
4. (Sozial)versicherung / (Einkommen)steuer
5. kostenlos
6. seine / die (persönliche) E-Mail-Adresse / E-Mail
7. mehrere Minijobs (nebeneinander) ausüben / haben / kombinieren

2.

Megoldásként csak 6 X-et lehet beírni. Amennyiben a vizsgázó ennél többet jelöl be, minden fölösleges X-ért le kell vonni egy pontot. Tehát a következők szerint kell eljárni:

- Számolja meg, hogy összesen hány X-et írt be a vizsgázó! Ha 6-nál többet írt be, akkor a „-1” négyzetbe írja be a különbözetet!
- Ellenőrizze, hogy a megfelelő itemek megoldása helyes-e!
- A végső pontszámot úgy kapja meg, hogy a jó itemek számából levonja a „-1” négyzetben szereplő számot.

Figyelem! Amennyiben a vizsgázó mindegyik négyzetbe X-et tett, tehát 10 X-et írt be, akkor a feladat nem kerül javításra, pontszáma 0 pont lesz.

0. X wie sich süchtige Menschen verhalten können.
8. X wie sich die Zahl online-und internetsüchtiger Menschen in Deutschland ändert.
9. X warum der Begriff Onlinesucht noch nicht genau festgelegt ist.
wie der Tagesablauf von Onlinesüchtigen aussieht.
10. X woran man Onlinesucht erkennt.
welche Noten die computersüchtigen Kinder in der Schule haben.
11. X wie die Computerspiele selbst Onlinesucht fördern.
welche Computerspiele am beliebtesten sind.
wie Mädchen mit dem ewigen Chatten aufhören können.
12. X wie die Experten die Computerspielsucht nennen.
13. X wie das Gehirn bei Onlinesucht reagiert.

3.

0. *die Stühle rot und gold*

14. die Gründung / die erste Vorstellung

15. (auf eineinhalb Stunden) (zusammen)gekürzt / bearbeitet / für Kinder interessant(er) gemacht

16. der (sehr/zu) vielen Vorstellungen / der Schule / der Belastung

17. von einer Leiter gefallen ist / sich einen Bänderriss/eine Verletzung zugezogen hat / einen Unfall hatte

18. (aus einem Märchenbuch) vorgelesen

19. ein (großes) Lager/ eine Probestühne

20. (fast alle) im Haus/im Theater/in der Schneiderei genäht/gemacht

SZÖVEGEK

A transzkripció megegyezik az elhangzó autentikus szöveggel, megartva az élő beszéd minden jellemzőjét.

Minijobs für Studierende

Für Studierende steht jetzt endlich die schönste Zeit des Unialltags vor der Tür: die Semesterferien! Eine gute Gelegenheit noch schnell die Urlaubskasse etwas aufzufüllen. Praktika oder Werkstudententätigkeiten sind hier die gängigen Formen.

Eine weitere Möglichkeit lassen dabei aber viele außer Acht: ein Minijob im Privathaushalt. Wie das genau funktioniert, darüber spreche ich jetzt mit Christian Schirk von der Minijob-Zentrale.

1. Herr Schirk, was genau sind denn Minijobs im Privathaushalt?

„Ein Minijob im Privathaushalt ist eine Beschäftigung mit einem Verdienst von bis zu 450 Euro im Monat. Und bei diesen Beschäftigungen muss es sich um Tätigkeiten handeln, die üblicherweise von den Angehörigen des Privathaushaltes selbst vorgenommen werden.“

2. Welche Jobs können die Studierenden konkret ausführen?

„Ja, also, übliche Tätigkeiten sind beispielsweise die Raumpflege oder aber die Kinderbetreuung, die Hausaufgabenbetreuung, die Pflege von alten oder pflegebedürftigen Angehörigen im Privathaushalt, die Gartenpflege oder aber auch die Betreuung von Haustieren.“

3. Und welche Vorteile hat eine solche Beschäftigung?

„Der Beschäftigte selbst kann zunächst mal davon ausgehen, dass, wenn er beispielsweise 200 Euro im Monat brutto verdient in diesem Minijob, auch 200 Euro netto ausgezahlt bekommt, weil – bis auf den Zweig der Rentenversicherung – keine Sozialversicherungspflicht eintritt und der Privathaushalt im Regelfall die Pauschalversteuerung wählt mit zwei Prozent. Das bedeutet: Der Minijobber zahlt keine Einkommensteuer unmittelbar aus diesem Minijob heraus.“

4. Haben Sie denn einen Tipp für mich, wo man schnell ein passendes Angebot finden kann?

„Empfehlen kann ich das Online-Portal Haushaltsjob-Börse.de. Man kann sich dort kostenlos registrieren, kann dort sagen, welche Tätigkeiten angeboten werden von Seiten des Privathaushaltes, oder aber welche Tätigkeiten der Jobsuchende konkret übernehmen möchte. Und die Kontaktaufnahme erfolgt dann über die persönliche E-Mail-Adresse, die im Profil hinterlegt wird.“

5. Was sind die nächsten Schritte, wenn der Studierende einen Minijob gefunden hat? Muss er seinen Minijob anmelden?

„Wenn der Privathaushalt mit dem Studenten übereingekommen ist, dass ein Beschäftigungsverhältnis eingegangen werden soll, dann ist es so, dass ein sogenannter Haushaltsscheck von den beiden Parteien ausgefüllt werden muss. Das ist ein einseitiges DIN-A4-Meldeformular. Das wird anschließend an die Minijob-Zentrale gesandt und die Minijob-Zentrale übernimmt alle Arbeitgeberpflichten und kümmert sich um alles Weitere. Es ist also wirklich ein einfaches Sorglospaket für diese Beschäftigungsform.“

6. Wenn die Verdienstgrenze bei 450 Euro liegt, ist es denn möglich, mehrere Minijobs miteinander zu kombinieren?

„Es ist ohne weiteres möglich, mehrere Minijobs nebeneinander bei verschiedenen Arbeitgebern auszuüben. Das einzige Kriterium, was hierfür eingehalten werden muss, ist, dass bei der Zusammenrechnung dieser Minijobs, die Verdienstgrenze von 450 Euro im Monat insgesamt nicht überschritten wird. Wenn beispielsweise ein Minijobber insgesamt drei Minijobs ausübt mit einem Verdienst von jeweils 150 Euro, kommt man in der Zusammenrechnung auf 450 Euro im Monat. Und das würde dazu führen, dass diese drei Minijobs auch zu den gesetzlichen Regelungen zu Minijobs nebeneinander ausgeübt werden können.“

Vielen Dank für die Informationen an Christian Schirk von der Minijob-Zentrale. Weitere Infos finden Sie auch im Netz unter www.minijob-zentrale.de.

Was ist Online- und Computersucht?

Schlechte Laune und das ernsthaft haben manche Menschen, weil sie bestimmte Stoffe nicht bekommen. Und das liegt daran, weil sie schon süchtig sind nach diesen Stoffen. Menschen zum Beispiel, die nach Zigaretten süchtig sind, müssen regelmäßig rauchen, sonst werden sie nervös, hibbelig, aggressiv und sind schlecht drauf.

Die gute Nachricht, Ron, die wir ja eben im „Klicker“ bei der Anne-Rose gehört haben: In Deutschland wird immer weniger geraucht als früher. Es wird auch nicht mehr so viel Alkohol getrunken. Dafür sind aber immer mehr Leute online- und computersüchtig. Was heißt denn nun onlinesüchtig? Im Internet sind wir ja fast alle jeden Tag. Aber wann kann man davon ausgehen, dass das eine Sucht ist?

Das ist noch gar nicht so genau festgelegt, weil die Online- oder die Computersucht noch relativ neu sind. Aber die Drogenbeauftragte der Bundesregierung Marlene Mortler, die sagt, dass Onlinesucht da beginnt, wo der Nutzer seinen normalen Alltag vernachlässigt. Weil sich alles nur noch um Computer dreht. Also wenn man nicht mehr weiterspielen darf oder den Computer ausmachen soll und deswegen dann sauer wird, das kann schon das erste Anzeichen für so eine Sucht sein. Oder wenn man, statt mit Freunden draußen zu spielen, lieber zu Hause vor der Konsole sitzt, dann kann das auch ein Warnsignal sein.

Aber Ron, wir kennen das doch alle, dass man bei einem Spiel irgendwie dann doch hängenbleibt und sich ganz schlecht losreißen kann. Ist das schon so ein erstes Anzeichen, dass man süchtig sein könnte?

Nee, nur weil man völlig in eine andere Welt mal abtaucht, ist das noch keine Sucht, das ist dann eher Begeisterung. Das kann mal auch auf dem Spielplatz auch passieren beim Räuber und Gendarm-Spielen. Man vergisst völlig die Zeit, wenn man so aufs Spielen konzentriert ist. Aber wenn man schon in der Schule die ganze Zeit ans Computerspiel denkt, dann ist das schon ein erstes Anzeichen für eine Sucht. Das liegt denn ja oft an den Spielen selbst, die gar kein Ende mehr haben. So, es gibt ja kein abschließendes Ziel in dem Spiel, das man erreichen kann, sondern es geht immer weiter. Und da ist es dann natürlich auch schwierig, ein Ende zu finden. *Das heißt, die Programmierer dieser Spiele wollen, dass wir dran bleiben.*

Ja.

Jetzt gibt es aber ja nicht nur die Möglichkeit, zu spielen, wenn man online ist oder am Computer.

Genau, genau. Das ist auch nichts Anderes. Das gilt, diese Sucht gilt auch bei anderen Aktivitäten im Internet. Bei Jungs ist es häufiger das Zocken tatsächlich. Bei Mädchen ist

dagegen häufiger das Chatten. Also manche können da stundenlang Nachrichten hin und her schreiben und vergessen darüber völlig die Zeit und sind dann sauer, wenn sie ihr Handy mal weglegen sollen. Das ist nichts anderes als die Computerspielsucht. Die Experten nennen das Verhaltenssucht. Und bei Studien ist rausgekommen, dass da die gleichen Regionen im Gehirn aktiv sind wie bei Drogensüchtigen. Also so wie das Gehirn von einem Drogensüchtigen nach den Drogen verlangt, so verlangt das Gehirn von einem Internetsüchtigen nach den Aktivitäten im Internet. Die Gedanken kreisen dann die ganze Zeit darum und es fällt einem total schwer, sich von diesen Gedanken abzulenken.

Im Theater für Kinder

Hallo, wir sind hier im Theater für Kinder in dem Zuschauerraum. Und das sieht hier alles ganz schön aus, weil die Stühle sind alle rot-gold. Und die Wände sind blau und ich bin Helen von den Radiofüchsen.

Und ich bin Claus Gutbier vom Theater für Kinder.

Wer hat das Theater gegründet und wann?

Das Theater hat mein Chef gegründet. Der heißt Uwe Deeken. Und der hat das als ganz junger Mann gegründet. Da war der, glaube ich, noch nicht mal 26 Jahre alt. Und das war im Jahr 1968, am 27. Februar. Da war hier die erste Vorstellung vom Theater für Kinder.

Welches Theaterstück spielen Sie als nächstes und worum geht es?

Jetzt gerade spielen wir das Rheingold. Das ist eine Oper für Kinder nach Richard Wagners Rheingold, kennen die Erwachsenen fast alle.

Wissen Sie, ob an den Proben etwas schwierig war?

Schwierig ist halt, dass es eigentlich eine Oper für Erwachsene ist, die wir für Kinder machen. Da muss man sehr darauf achten, dass man alles richtig macht, damit die Kinder das auch alles gut verstehen können und damit die Kinder Freude dran haben. So eine Oper für Erwachsene dauert manchmal drei Stunden und für Kinder ist das natürlich viel zu lang. Und wir haben die ganze Oper auf eineinhalb Stunden zusammengekürzt und haben, glaube ich, eine sehr unterhaltsame Geschichte daraus gemacht, mit Zauberei und Ring der Macht und Zwerge kommen drin vor, und Riesen und Drachen. Also da ist schon einiges dabei, was euch interessieren könnte, denke ich.

Spielen manchmal auch Kinder mit?

Kinder spielen hier so gut wie nie mit, weil wir ganz, ganz viele Vorstellungen spielen müssen und kein Kind kann 50 oder 60 Vorstellungen hintereinander spielen. Dann müsste es ja, könnte es gar nicht mehr in die Schule gehen.

Was war die größte Panne, die mal passiert ist?

Die größte Panne? In der letzten Probe vor der Vorstellung ist der Hauptdarsteller von einer Leiter gefallen und hat sich einen Bänderriss zugezogen, konnte nicht mehr laufen. Das war der „Reineke Fuchs“, der muss sich ganz viel bewegen auf der Bühne. Und am nächsten Tag war Premiere. Das war die größte Panne. Aber die Premiere hat trotzdem stattgefunden.

Wie hat die stattgefunden?

Die hat so stattgefunden, wir haben den Reineke Fuchs mit seinem Gips in einen goldenen Sessel gesetzt. Auf der rechten Bühnenseite haben wir den hingesetzt, mit einem großen Märchenbuch und der hat seine eigene Geschichte vorgelesen. Und auf der Bühne hat ein Tänzer im Fuchskostüm all das getan, was der Reineke Fuchs tut. Und den Text hat der Reineke Fuchs selber gelesen. Das war eine ganz witzige Aufführung, war ganz lustig, hat ganz toll geklappt. Und den Tänzer, den konnte man ganz schnell einbauen. Der hat nur zwei Stunden gebraucht, da hat er das alles gewusst. Tänzer sind da sehr-sehr schnell und sehr tüchtig.

Wo lagern Sie Ihre Requisiten?

Wir haben hier ein kleines, einen kleinen Raum für Requisiten Wir haben mal aber auch ein großes Lager noch und eine Probebühne in der Schnackenburgallee.

Kaufen Sie Ihre Kostüme oder werden die hier im Haus genäht?

Die Kostüme werden fast alle hier im Haus genäht.

Dürfen wir vielleicht einmal reingucken?

Ja, ihr seid schon jetzt mitten im Zuschauerraum. Da vorne ist die Bühne, und da werden wir jetzt gleich alle mal hingehen. Und dann schauen wir uns, wenn ihr noch Zeit habt, die Schneiderei an, in der unsere Kostüme gemacht werden. Das ist einer der schönsten Arbeitsplätze, die ich kenne in Hamburg.

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 20 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont
20	30
19	29
18	27
17	26
16	24
15	23
14	21
13	20
12	18
11	17

Feladatpont	Vizsgapont
10	15
9	14
8	12
7	11
6	9
5	8
4	6
3	5
2	3
1	2
0	0

Források

1. <http://www.podcast-office.de/beitrag/kellnern-nachhilfe-kinderbetreuung-so-verdienen-studierende-etwas-dazu/>
2. www.kiraka.de/hoeren-und-spielen/onlinesucht
3. www.radiofuechse.de/suche/im%20theater%20f%C3%BCr%20kinder

ÍRÁSKÉSZSÉG

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szöveggörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

A javítás alapelvei

1. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szövegösszegtől.
2. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.
3. A dolgozatban a hibákat mind a szövegben, mind a margón jelölni kell. A Javítási-értékelési útmutatóban megadott javítási jelrendszer használata kötelező.
4. Az ismétlődő nyelvhelyességi hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni.
5. A helyesírási szabályok legutóbbi módosítása szerint esetenként kétféle alak is elfogadható: pl. kennenlernen (ajánlott írásmód) – kennen lernen (alternatív írásmód). Ld. Duden.
6. Figyelem! A „nullázási szabály” a két feladatban különböző! Amennyiben az elsőfeladatban a Hangnem, az olvasóban keltett benyomás szempont kivételével bármelyik szempont alapján a dolgozat 0 pontos, akkor a többi értékelési szempont alapján is 0 pontot kell rá adni. Ha a második feladatban bármelyik szempont alapján 0 pontos a dolgozat, akkor a többi értékelési szempont alapján is 0 pontot kell rá adni. A két feladat értékelése egymástól független. Tehát ha a dolgozatot a fenti szabály miatt lenullázza az egyik feladatban, akkor a másik feladat értékelése nem lesz automatikusan 0 pont!

7. Figyelem!

1. feladat:

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 225 szót**, a *Tartalom* szempontra adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

A 0 pontos sávban megjelenik az alábbi mondat:

A létrehozott szöveg nagyon rövid (**60 szó alatt van**).

2. feladat:

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 375 szót**, a *Tartalom* szempontnál az adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

A 0 pontos sávban megjelenik az alábbi mondat:

A létrehozott szöveg nagyon rövid (**100 szó alatt van**).

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	5 pont
Hangnem, az olvasóban keltett benyomás	2 pont
Szövegalkotás	3 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont
Felezett feladatpont összesen	10 pont
Vizsgapont összesen	10 pont

- Mivel a két feladat aránya az értékelésben 1/3–2/3, az **első feladatnak a pontszámát felezni kell, azaz 10 vizsgapont szerezhető**. Amennyiben a pontszám felezése után kapott összeg fél pontra végződik, felfele kell kerekíteni. Ebben a vizsgarészben tehát nincsen külön átszámítási táblázat.
- Amennyiben a dolgozat a *Tartalom*, *Szövegalkotás*, *Szókincs*, *kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan*, *helyesírás* értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor a többi szempont alapján is 0 pont. Figyelem! Ha a dolgozat a *Hangnem*, az olvasóban keltett benyomás szempont alapján 0 pontos, akkor értékelni kell a többi értékelési szempont alapján.
- Figyelem!** A feladat értékelésében változás történt.
Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a 225 szót, a **Tartalom** szempontra adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.
A 0 pontos sávban megjelenik az alábbi mondat:
A létrehozott szöveg nagyon rövid (60 szó alatt van).

Az értékelési szempontok részletes kifejtése***Tartalom***

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs cél(ok)at.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. (A kifejtendő alpontok a szempont mellett zárójelben is szerepelhetnek. A szempontok mellett zárójelben, z. B.-vel közölt, segítségnek szánt ötletek nem számítanak kötelezően kifejtendő alpontnak.) Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér,

de mondatai nem tartalmazzák minden lényeges információt, illetve nem kérdeznek rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg (pl. az életkor helyett a vizsgázó azt adja meg, hogy tizenkettedikes).

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben megfelelő lehet az adott szempont kifejtése akkor is, ha a vizsgázó csak egy mondatban fogalmazza meg a kérdést.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs*, *kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan*, *helyesírás* szempontoknál.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség.

Hangnem, az olvasóban keltett benyomás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg

- hangneme és stílusa megfelel-e a címzethez való viszonyoknak, a közlési szándéknak és a szövegfajtának,
- az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti-e.

A vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme, stílusa megfelelő, ha a szövegfajta (levél, e-mail, személyes üzenet) jellemzőinek figyelembevételével a szerző a címzethez való feltételezett viszonyának és a közlési szándékának megfelelően fogalmaz. 0 pont jár akkor, ha a vizsgázó nem veszi figyelembe a fentiek szerinti kommunikáció alapszabályait, pl. formális szövegben **csak** tegező mondatokat ír, vagy fordítva: barátoknak címzett szövegben a formális magázás szabályait követi.

Itt kell értékelni az adott szövegfajta (levél, e-mail) formai jegyeinek megfelelőségét is. Amennyiben a vizsgázó által **a megadott szövegkezdethez** (megszólítás) **illő** elköszönés és aláírás egyaránt hiányzik, erre a szempontra 0 pont jár. Amennyiben az elköszönés és az aláírás külön-külön helyes ugyan, de egyik sem illik a megadott megszólításhoz, akkor szintén 0 pontot kell adni. E szempont értékelésénél csak a nyelvtani és helyesírási hibát sem tartalmazó formai jegyek számítanak helyesnek.

Nem felel meg a dolgozat az olvasóban keltett benyomás szempontjából, ha a szövegből a szövegfajtának, -típusnak megfelelő elvárt közlési szándék nem derül ki. Amennyiben pl. a vizsgázó egy információkérő levélben (e-mailben, üzenetben) csak információkat közöl, de nem érdeklődik, erre a szempontra 0 pontot kell adni.

Emlékeztetőül néhány példa a helyes megszólításhoz illő elköszönésre:

Helyes megszólítás	Helyes elköszönés
Sehr geehrte Damen und Herren, /!	Mit freundlichen Grüßen
Sehr geehrter Herr ... ,/!	Mit freundlichem Gruß
Sehr geehrte Frau ... ,/!	Freundliche Grüße
Lieber/Liebe....,/!	Mit (den) besten Grüßen
Liebe Freunde ,/!	Mit herzlichen Grüßen
Hallo ,/!	Herzliche / Liebe / Viele Grüße
Hallo Peter / Leute / Freunde ,/!	Herzlich(st)
	Tschüs / Ciao / Bis bald / Servus

Az aláírás akkor helyes, ha az elköszönés alatti sorban van.

Néhány példa a helyes aláírásra:

Péter Szabó / Szabó Péter

Péter / Klasse 10 D

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentés szintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különbféle névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

A Szövegalkotás szempontnál a Tartalom szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

Szókincs és kifejezőmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „bringen“ ige helyett a „holen“ igét), ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezőmód* szempontnál lehet értékelni. Ha a

vizsgáló egy előjárószt helytelen vonzattal használ (pl. „um+Dativ”), ezt a hibát csak a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgáló által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondatszerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. A további részletes útmutatást lásd a *Szókincs, kifejezés mód* szempontnál.

Javítási jelrendszer

Áttekinthetőbb a javítási jelrendszer, ha az egyes szempontokhoz tartozó jeleket egy-egy oszlopban egymás alá írjuk.

Tartalom

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt vagy nyelvi okból nem érthető tartalmi szempont,
- 2– (szám + mínuszjel) = érintett, de nem megfelelően kifejtett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgáló egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Hangnem, az olvasóban keltett benyomás

Csak a szükséges formai jegyeket kell a lap jobb oldalán található sávban jelölni a következő betűkkel:

Köszönés = K

Aláírás = A

A teljesítés minőségét mutató jelek:

-
- Ⓚ (bekarikázott betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,
 √ K (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy.

Szövegalkotás

A Tartalom szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezőmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

ÉL = értelemzavaró lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás hullámvonallal = lexikai hiba,
 ~~~~~

aláhúzás hullámvonallal + i = ismétlődő lexikai hiba.
 ~~~~~ i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,

nyíl = szórendi hiba,

aláhúzás + i = ismétlődő hiba.
 _____ i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (1. feladat)

Az értékelési skála gyakorlati alkalmazását „Az értékelési szempontok részletes kifejtése” magyarázza bővebben.

Tartalom

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően. A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a harmadikat pedig csak részben vagy egyáltalán nem. A vizsgázó a kommunikációs célokat többnyire megfelelően valósította meg.	A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. vagy: A vizsgázó mindhárom irányító szempontot csak részben tárgyalta. A vizsgázó a kommunikációs célokat részben valósította meg.	A vizsgázó legfeljebb csak egy vagy két irányító szempontot tárgyalt részben. Alapvető kommunikációs célját nem éri el. vagy: A vizsgázó más témáról írt. vagy: A létrehozott szöveg nagyon rövid (60 szó alatt).

Hangnem, az olvasóban keltett benyomás

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg a szövegfajtának és a szerző és az olvasó közötti kapcsolatnak megfelelő hangnemben íródott. Az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelt. Szükség szerint van helyes elköszönés és aláírás.	A szöveg hangneme néhol következtetlenséget mutat. Az olvasóban nem mindig a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti. Szükség szerint van helyes aláírás, az elköszönés nem helyes vagy hiányzik.	A szöveg hangneme nem megfelelő. Az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti. A szükséges formai jegyek (elköszönés és aláírás) nem helyesek vagy hiányoznak.

Szövegalkotás

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió. A formai tagolás megfelelő.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése nagyrészt logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés. A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.

Szókincs, kifejezés mód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándékának megfelelő változatos szókinccsel jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándékának megfelelő szókinccsel jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.	A szöveg szókinccse egyszerű. Sok a szóismétlés. A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.	A szövegben felhasznált szókinccs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondat, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	5 pont
Szövegalkotás	5 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont
Vizsgapont	20 pont

Amennyiben a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor a többi értékelési szempont pontszáma is 0 pont.

Figyelem! A feladat értékelésében változás történt.

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a 375 szót, a **Tartalom** szempontnál az adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

A 0 pontos sávban megjelenik az alábbi mondat:
A létrehozott szöveg nagyon rövid (100 szó alatt van).

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki és milyen mélységben tárgyalta azokat,
- megfelelően kifejtette és indokolta-e véleményét.

A témakifejtés során a vizsgázónak a megadott témát tágabb kontextusba kell helyeznie, továbbá ki kell fejtenie, és érvekkel alá kell támasztania véleményét (valamelyik irányító szempont kapcsán). A vizsgázónak mind a négy irányító szempontra ki kell térnie dolgozatában. Egy irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető megfelelően részletesnek, ha a vizsgázó legalább két gondolatot fogalmaz meg hozzá. Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot csak személyes vonatkozásban tárgyal, az irányító szempont kifejtése csak részben megfelelő. Amennyiben a vizsgázó szó szerint átvesz egy vagy több mondatot a gondolati segítséget nyújtó segédanyagból, a lemásolt rész nem vehető figyelembe az adott irányító szempont értékelésekor. Egy szinten belül (4–3 vagy 2–1) az irányító szempontok kifejtésének részletessége értékelhető.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az irányító szempont

kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

Szövegalkotás

Az emelt szint első feladatánál található részletes útmutatás érvényes ennél a feladatnál is. Azonban a

4–3 és a 2–1 pontos sávoknál a formailag nem megfelelően tagolt szövegeket az alacsonyabb pontszámmal kell értékelni. Ez nem jelenti azonban azt, hogy a formailag tagolt, de kevésbé logikus felépítésű szövegek nem értékelhetők az alacsonyabb pontszámmal.

Szókincs és kifejezésmód

A részletes útmutatást lásd az első feladatnál.

Nyelvtan, helyesírás

A részletes útmutatást lásd az első feladatnál.

Javítási jelrendszer

Lásd első feladatánál.

Értékelési skála (2. feladat)

Az értékelési skála gyakorlati alkalmazását „Az értékelési szempontok részletes kifejtése” magyarázza bővebben.

Tartalom

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó négy irányító szempont kifejtésével részletesen és megfelelő mélységben dolgozta ki a témát. Minden irányító szemponthoz két gondolatot fogalmazott meg.

Részletesen kifejtette, és érvekkel megfelelően alátámasztotta véleményét. | A vizsgázó három irányító szempontot megfelelő mélységben dolgozott ki, azaz két gondolatot írt hozzájuk. A negyedik szempontot csak részben, vagy egyáltalán nem tárgyalta.

A vizsgázó törekedett arra, hogy részletesen kifejtse, és érvekkel alátámassza véleményét. | A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki részletesen (két-két gondolatot fogalmazott meg) vagy négy, illetve három irányító szempontot tárgyalt részben (egy gondolatot írt hozzájuk).

A vizsgázó nem fejtette ki részletesen véleményét, alig érvelt. | A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki részletesen (két gondolatot fogalmazott meg hozzá), vagy csak két irányító szempontot tárgyalt részben (egy-egy gondolatot fogalmazott meg).

A vizsgázó nem fejtette ki megfelelően véleményét.

A létrehozott szöveg nagyon rövid (100 szó alatt). |

Szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése logikus.
A gondolati tagolás megfelelő.
A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió.
A szöveg formai tagolása megfelelő.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése nagyrészt logikus.
A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra.
A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.
Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. Sok a gondolati ismétlés.
A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra.
Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.
Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.	Nem jött létre szöveg.
A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra.
A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést. | A szöveg szókincese egyszerű. Sok a szóismétlés.
A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést. | A szövegben felhasznált szókincs szegényes.

A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést. |

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondatszerkesztése is változatos.
A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne. | A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre.

A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található. | A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondatszerkesztése nem kellően változatos.
Rendszerszerű hibákat ejt.
A szövegben sok hiba van, és/vagy a hibák többször nehezítik a megértést. | A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi.
A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található. |